

Strategisk plan for Oslo katedralskole 2024

Innledning

Oslo katedralskole er unik på mange måter. Skolen har preget norsk skolehistorie – og historie - siden 1153. Den første Stortingssalen lå i festsalen på Oslo katedralskole, landets eldste bibliotek er plassert på skolen og blant tidligere elever finner vi sentrale norske vitenskapsmenn, diktere, statsministere, billedkunstnere, skuespillere, biskoper, en konge og en nobelprisvinner.

Men skolen er også unik i 2024. Historien påvirker kulturen på skolen. Det er høye faglige ambisjoner, elevene er svært nysgjerrige, både faglig og på verden, og de bruker skolen fra klokken 0800 til 2000 hver dag for å fordype seg i fag og utenomfaglige interesser. Alt dette er internalisert og skolens bærebjelke. Elevene på Katta gjør det svært bra faglig, og hvert år er det flere som kvalifiserer seg til studier på toppuniversiteter verden rundt.

Læringsmiljøet på skolen er også unikt. Elevene på Oslo katedralskole representerer hele byen og kommer fra ungdomsskoler fra alle bydeler. Det er en stor styrke å få venner og lære sammen med elever fra Bøler, Holmenkollen, Stovner eller Kjelsås. Elevene våre, som i fremtiden skal bo, jobbe og oppdra barn i denne byen, får med seg en kulturell kompetanse som du får få steder i en ellers delt by. Læringsmiljøet bærer også preg av elevenes store engasjement i elevlagene. I en tid der mennesker spesialisere seg mer og mer, er det svært viktig for oss at våre elever utvikler flere sider av seg selv. I elevlagene spiller elevene teater, isbader, synger, drar på friluftstur, bretter origami, diskuterer filosofi, spiller volleyball eller skriver for skoleavisen. På denne måten blir elevene bedre kjent med seg selv, andre og verden rundt seg, noe som er grunnlaget for å lykkes i livet fremover.

Det er viktig at vi videreutvikler de styrkene som gjør oss unike og gjør elevene godt studieforberedte. Samtidig lever vi i en verden i stadig endring og må ta hensyn til dette for å gjøre Oslo katedralskole like relevant i 2024.

Oslo katedralskole brukte mye ressurser for å utarbeide en god strategisk plan for 2022. Alle fire tiltak i denne planen er igangsatt, men ikke alle er avsluttet og evaluert. Skolen har i alle driftsstyremøter i 2023 rapportert på fremdrift av tiltakene. Vi vil jobbe videre med tiltakene over en treårsperiode, slik at strategisk plan 2024 i

hovedsak er en videreføring av strategisk plan utarbeidet i 2022. Høsten 2024 vil det settes i gang en større prosess for å utarbeide en strategisk plan for neste treårsperiode.

Tiltaket *Lesson study* (en prosedyre for å utvikle undervisningen i profesjonsfellesskapet) er nå i drift og tas ut av strategisk plan. Arbeid med KI på Oslo katedralskole er et nytt tiltak som tas inn i planen i likhet med styrking av matematikkundervisningen i 1T.

Kontekst og prosess

En strategisk plan oppstår aldri i et vakuum, men påvirkes av omgivelsene våre. En god strategisk plan forutsetter en god analyse av de data man har, en god læreplanforståelse og tolkning av rammefaktorene, samt at arbeidsprosessen følger gode faglige prosedyrer. Udirs ståstedsanalyse, resultater fra elevundersøkelsen, medarbeiderundersøkelsen, læringsresultater, innspill fra elevenes tillitsvalgte og egne erfaringer tas med som datagrunnlag for å finne de tiltakene skolen må jobbe spesielt med.

Prosedyren i arbeid med strategisk plan følger en faglig standard som skal sikre at resultatet er en treffsikker, spisset strategisk plan som bidrar til å utvikle skolen i riktig retning. Rekkefølgen i vårt arbeid er som følger:

- Evaluere strategisk plan 2023
- Sette nye, ambisiøse mål
- Finne relevante indikatorer knyttet til målene
- Risikovurdere målsetningene
- Forstå tiltak basert på risikovurderingene
- Prioritere og beskrive tiltak
- Lage handlingsplaner for oppfølging av tiltakene

Det er ikke plass til å gi detaljerte beskrivelser av alle prosessdelene i denne verbaldelen av Oslo katedralskoles strategiske plan 2024, men alt er grundig dokumentert i Oslo kommunes strategiske verktøy NYPOS.

Til tross for gode prosesser er det hovedsakelig én ting som gjør at en strategi er vellykket – den må gjennomføres. Den strategiske planen er et godt grunnlag, men det er kvaliteten i ledelsens oppfølging av tiltakene som vil være avgjørende.

Mål

Arbeidsgruppen formulerte i 2022 fem mål for skolen. Målene tar utgangspunkt i læreplanens overordnede del der skolens oppdrag er nøye beskrevet. Videre er det lagt vekt på skolens motto *Non scholae sed vitae discimus* og mål i Oslo kommunes budsjettforslag (kapittel 8, Oppvekst og kunnskap). Fire av målene er knyttet til brukerperspektivet i det strategiske kartet (altså elevene), mens det siste målet er knyttet til skolens profesjonelle fellesskap:

- Vi gir rom for at elevene tar sjanser, utforsker og er kreative, slik at de er trygge i møte med en verden i stadig endring.
- Vi trener elevene til å tåle medgang og motgang slik at de blir robuste og takler livets utfordringer.
- Vi bidrar til at elevene tar aktiv del i egen læringsprosess slik at de er forberedt til videre utdanning og arbeidsliv.
- Vi fokuserer på at elevene våre blir aktive medborgere slik at de tenker kritisk og engasjerer seg i sine omgivelser.

Oslo katedralskoles viktigste strategi for skoleutvikling er et velfungerende profesjonsfellesskap slik det er beskrevet i overordnet del av læreplanen 3.5.:

God skoleutvikling krever rom for å stille spørsmål og lete etter svar og et profesjonsfellesskap som er opptatt av hvordan skolens praksis bidrar til elevenes læring og utvikling. Alle ansatte i skolen må ta aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet for å videreutvikle skolen. Det innebærer at fellesskapet reflekterer over verdivalg og utviklingsbehov, og bruker forskning, erfaringsbasert kunnskap og etiske vurderinger som grunnlag for målrettede tiltak. Velutviklede strukturer for samarbeid, støtte og veiledning mellom kolleger og på tvers av skoler fremmer en delings- og læringskultur.

Skolen må sikre at den har nødvendige strukturer, holdninger og kompetanse slik at vi sammen kan møte samfunnsoppdraget på best mulig vis. Målformuleringen for femte målet lyder som følger:

- Vi utforsker og utvikler vår praksis i et fellesskap. Roller og forventninger er avklart, det er psykologisk trygghet, nok friksjon og det vi gjør kommer elevene til gode

Det er viktig å understreke at den strategiske planen ikke beskriver alt skolen gjør. Mange gode innsatser er internalisert og nevnes derfor ikke her. Allikevel er de del av skolens daglige arbeid.

Skoleeier har de siste årene kun hatt ett mål de har fulgt opp. Det er utarbeidet en forventningsindikator for andel elever som fullfører og består skoleåret. Forventningen er basert på elevenes forutsetninger målt i grunnskolepoeng og er i andre sammenhenger blitt omtalt som skolebidragsindikator. For de fleste elevene på Oslo katedralskole er det ikke et ambisiøst mål kun å bestå videregående. Elevenes ambisjoner er i all hovedsak knyttet til gode faglige prestasjoner. Når det gjelder forventningsindikator for skoleåret 2022/23, så har Oslo katedralskole hatt et svært godt bidrag. Mens forventningen var at 90,3% av våre elever skulle bestå i alle fag det skoleåret, var resultatet 96,1% før NUS-eksamen. Sensuren fra NUS-eksamen i januar 2024 viser at ytterligere fem elever har bestått i alle fag, slik at sluttresultatet vil ligge nærmere 97%. Det er et resultat av en strukturert oppfølging av elevene gjennom skoleåret der vi gjennomgår hver elevs faglige progresjon ved fire stoppunkter gjennom skoleåret.

Tiltak

Med risikovurderingene som grunnlag, vil skolen i 2024 prioritere fire tiltak. De beskrives kort her, men det foreligger detaljerte handlingsplaner som støtter og dokumenterer arbeidet. Der er det beskrevet klare målformuleringer, relevante resultatindikatorer, milepæler, ansvar og ressurser.

Studieforberedt på Katta

Et av de viktigste oppdragene skolen har er å gjøre elevene studieforberedte. Både i nasjonale styringsdokumenter og føringer fra Oslo kommunes byrådssak 148/18 *Studieveien – byrådets politikk for de studieforberedende utdanningsprogrammene* pålegger skolen et særlig ansvar for å gjøre våre elever best mulig studieforberedt.

Skolen har utarbeidet og igangsatt et treårig program der vi på systematisk vis sikrer at elevene våre er godt rustet til høyere utdanning. Dette tiltaket knyttes til følgende to mål:

- Vi trener elevene til å tåle medgang og motgang slik at de blir robuste og takler livets utfordringer.
- Vi bidrar til at elevene tar aktiv del i egen læringsprosess slik at de er forberedt til videre utdanning og arbeidsliv.

Skolen har siden høsten 2022 også arbeidet med en strategi for internasjonalisering på Oslo katedralskole. Dette inngår i tiltaket *Studieforberedt på Katta*. Også denne strategien er utarbeidet gjennom en grundig prosess der vi har:

- beskrevet og evaluert nåværende tiltak
- formulert nye mål for internasjonalisering ved Oslo katedralskole
- risikovurdert målene
- forslått tiltak basert på risikovurderingene
- vurdert og prioritert tiltakene

Oslo katedralskole ønsker å gi elevene muligheter til å utvikle språkferdigheter på høyt nivå både slik at de kan kommunisere også utenfor Norge. Vi skal bruke samhandling med verden aktivt i undervisningen og i andre sammenhenger slik at elevene får den faglige og kulturelle kunnskapen de trenger for å forstå verden. I 2023 søkte – og fikk – vi EU-støtte til språkreiser for 35 elever som har spansk og fransk på nivå III til Madrid og Nantes. I 2024 skal skolen delta i et nordisk prosjekt (NORDUNG) der Universitetet i København er ansvarlig for koordineringen.

Forsterket oppstartsprogram

Skolen har i flere år hatt et oppstartsprogram for å sikre elevene en best mulig overgang fra ungdomsskole til videregående skole. Elevene som begynner på Oslo katedralskole i 2024 har vært gjennom to år med en skolegang preget av en pandemi. I 2023 tilbød skolen et fire-dagers repetisjonskurs i matematikk før skolestart. Nesten 40 elever valgte å bruke feriedager til dette. Lignende innsatser vil være påkrevd også fremover.

Det forsterkede oppstartsprogrammet vil ha fokus på både læring, læringsstrategier, skolemiljø, psykisk helse, mestringsstrategier mm. Som i 2023 vil vi i begynnelsen av september tilbringe to dager på Hudøy med hele VG1.

Videre vil vi ha et spesielt fokus på matematikk og 2. fremmedspråk der vi ser at elevene har noen svakere grunnleggende ferdigheter enn det som man kunne forvente før pandemien. Det kobles til følgende mål:

- Vi trener elevene til å tåle medgang og motgang slik at de blir robuste og takler livets utfordringer.

Med erfaringene fra halvårsvurderingen i januar 2024, samt erfaringer fra høstens matematikkundervisning, vurderer skolen å tilby en time ekstra i faget matematikk 1T skoleåret 2024/5. Det forutsetter at matematikklærerne utarbeider en god prosjektplan som skal sikre at ressursbruken også viser seg i bedre resultater målt i elevenes læringsresultater. Skolen vil be Stiftelsen oslo katedralskole finansiere tiltaket i tråd med Stiftelsens formål med å videreutvikle undervisningstilbudet ved skolen.

Prosjektuke for hele skolen

Den nye læreplanen som er i ferd med å implementeres i norsk skole har tydelige krav til både dybdelæring og tverrfaglighet. Kunnskapsdepartementet skrev i 2016:

Å lære om et tema fra forskjellige faglige perspektiver og anvende kunnskaper og ferdigheter fra ulike fag skal gi bedre forståelse og kompetanse i det enkelte faget, og samtidig gi innsikt i hvordan fag belyser et tema på ulike måter. Dette kan gi både motivasjon og en bedre faglig forståelse. Det er imidlertid en forutsetning at de tverrfaglige temaene kun skal inngå i de fagene hvor de er en sentral del av det faglige innholdet. I fagfornyelsen skal de prioriteres fremfor andre tverrfaglige temaer, men de skal ikke fortrenge annet vesentlig faglig innhold.

På Oslo katedralskole er vi svært opptatt av gode faglige prestasjoner. Derfor er også skoleåret organisert på en måte som sikrer at våre dyktige lærere har rom til å fokusere på læringsarbeidet innenfor fagene. Vi mener at en prosjektuke knyttet til et gitt tema vil styrke dette faglige arbeidet, bevisstgjøre elevene og føre til en dypere forståelse av valgt tema. Det er også viktig at innsatsen bidrar til å utvikle skolens profesjonsfellesskap. Målene som er knyttet til dette målet er følgende:

- Vi gir rom for at elevene tar sjanser, utforsker og er kreative, slik at de er trygge i møte med en verden i stadig endring.
- Vi fokuserer på at elevene våre blir aktive medborgere slik at de tenker kritisk og engasjerer seg i sine omgivelser.
- Vi utforsker og utvikler vår praksis i et fellesskap. Roller og forventninger er avklart, det er psykologisk trygghet, nok friksjon og det vi gjør kommer elevene til gode

I uke 6 i 2023 ble det gjennomført en prosjektuke for hele skolen der tema var global helse. Evalueringen tilsa at høsten kunne være et bedre tidspunkt. Elever jobbet med problemstillinger i grupper på tvers av trinn og veiledes av lærerne. Vi hadde eksterne

foredragsholdere og i tillegg gjennomførte vi over 80 kurs der lærerne brukte sin spisskompetanse. Evalueringene tilsa at denne innsatsen burde plasseres i høstsemesteret. Derfor gjennomførte vi ny prosjektuke høsten 23, i uke 46, med en justert versjon av modellen beskrevet her. Tema var 'omveltninger og paradigmeskifter' der elevene blant annet kunne lytte til foredrag fra Anine Kierulf, Lena Lindgren og Dag O. Hessen. Det er planlagt en ny prosjektuke høsten 2024.

KI på Oslo katedralskole

Høsten 2022 ble avanserte programmer for KI tilgjengelig for store deler av befolkningen. Dette gjelder f.eks. ChatGPT, men det finnes også en rekke andre verktøy. Utviklingen har gått raskt og kvaliteten på slike verktøy forbedrer seg daglig. Både lærere og elever har prøvd ut teknologien.

Denne teknologien har kommet for å bli, og skolen vil aktivt måtte forholde seg til det. Både på nasjonalt nivå og på skoleeiernivå er man i gang med å omskrive strategier og lage retningslinjer som er mer i tråd med den nye virkeligheten. Istedenfor å vente på resultatene av dette arbeidet, er vi på Oslo katedralskole nødt å belyse problemstillingene, mulige løsninger og retningslinjer sammen med elevene.

På bakgrunn av dette ble det opprettet en arbeidsgruppe bestående av seks lærere på skolen i tillegg til en referansegruppe på fire elever. Referansegruppen ga tilbakemeldinger og innspill underveis.

Skolens formål er hjemlet i overordnet del av læreplanen. Bruk av KI i skolen kan utfordre deler av dette formålet. Derfor er det viktig at praksis rundt KI styrker skolens arbeid med formålet, istedenfor å svekke den. I diskusjonen rundt KI har det kommet frem en rekke bekymringer som er omtalt i underkapitlene av overordnet del. Det gjelder for eksempel underkapitlene *kritisk tenkning og etisk bevissthet* (1.3.), *kompetanse i fagene* (2.2.), *å lære å lære* (2.4.) eller *Skaperglede, engasjement og utforskertrang* (1.4.).

Arbeidsgruppens oppgave var å se på hvordan KI i læringen kan bidra til å innfri skolens formål i enda større grad enn nå. Arbeidsgruppen har kommet med konkrete anbefalinger til hvordan elever og ansatte på Oslo katedralskole kan bruke KI på en læringsfremmende måte. Anbefalingene vil presenteres i en egen prosjektplan med tydelige milepæler som skal sikre at de følges opp på en strukturert måte.

Tiltakene knytter seg til lærernes kompetanse, vurdering og elevenes og lærernes bruk av KI i klasserommet. Fremdriften vil rapporteres underveis til driftsstyret.

Disse fire tiltakene er ikke mål i seg selv, men skal bidra til at vi i enda større grad kan løse skolens hovedoppgave – det at elevene våre kvalifiserer seg, tilegner seg høy kompetanse i fag og er forberedt til studier og arbeidsliv på best mulig vis. *Non scholae sed vitae discimus!*

Patrick Stark (rektor) 8. januar 2024

